AKI

PIAC

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat

VIII. évfolyam/9. szám **2005.05.20.** **2005. 19. hét**

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

FIGYELEM!

Felhívjuk a Piaci Árinformációs Rendszer adatszolgáltatóinak figyelmét, hogy a 173/2004. (XII. 30.) FVM rendeletben előírtak szerint szolgáltassák az AKI részére az információkat. Kérjük, hogy a www.akii.hu honlapról töltsék le az adatlapokat, mivel azok tartalmában változások történtek az előző években megszokotthoz képest. Kérjük a rendelet melléklete szerinti azonosító lap (honalapunkról is letölthető) visszaküldését is.

Tartalom

Gabona piaci jelentés 2

A gabonafélék termelői ára 3

Kötési árak a Budapesti Árutőzsdén ...8

Gabonaipari termékek feldolgozói értékesítési ára 10

Külföldi piaci információk 12

Összeállította:
Horváth Zsuzsanna

Kiadó:
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
Magyarország, H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1 476 6092
(0036) 1 476 3309
Fax: (0036) 1 217 8111
Internet: www.akii.hu

Napraforgó piaci jelentés 20

A repce- és napraforgómag különböző határidőkre szóló kötési árai a Budapesti Árutőzsdén

.....21

A napraforgómag termelői, valamint a napraforgó olaj és –dara feldolgozói értékesítési átlagára 24

Európai olajnövény- és daraárak 27

Nyers növényolajárak…….....26

Összeállította:
Kemény Gábor

GABONA PIACI JELENTÉS

Magyarországon 2,22 millió tonna gabona került intervenciós raktárakba, és 1,8 millió tonna termény vár betárolásra. Az intervenciós készletekből származó étkezési búza export célú értékesítésére kiírt pályázaton mintegy 30 ezer tonna magyar búzára érkezett ajánlat, tonnánként 89 euro-s áron, amelyet a Bizottság elfogadott (forrás: Management Committee).

2005-ben hazánkban jó búzatermés ígérkezik, szakértői becslések szerint legalább 4,5 millió tonna teremhet, és az eddigi kedvező időjárási feltételek pedig tovább erősíthetik a termésvárakozásokat. A jelenlegi és jövőbeni nagy kínálat az árak csökkenését körvonalazza, a magas szállítási költségek is a gabonaárak további gyengülését támogatják.

A 19. héten mérsékleten emelkedett az étkezési búza termelői ára, meghaladva a 23 ezer forintos árszintet. A termelői ár az előző év 19. hetének értékétől 40%-kal maradt el (1-2. táblázat).

Az utóbbi hetekben a fizikai piacon a búza és kukorica értéke közel azonos árszinten változott (23 ezer forint), a Budapesti Árutőzsdén ugyanakkor a tengeri jegyzése 2 ezer forinttal haladta meg az étkezési búza értékét (7., 9. ábra, 1-2. táblázat). Az étkezési búza és takarmánybúza közötti árkülönbség 2-3 ezer forintra tehető az étkezési búza javára.

A világpiaci árnak elfogadott francia alapminőségű búza ára áprilisban 5 ezer forinttal előzte meg a hazai búza árát (2. ábra). 2005. év elejétől a két búzaár fokozatosan közeledett egymáshoz. A tendenciát erősítette a Bizottság Németország, Csehország, Lengyelország, Ausztria és Magyarország intervenciós készleteiből mintegy 1,3 millió tonna búza értékesítésére vonatkozó rendelete (458-461/2005 EK rendelet). Ennek következtében a fentebb említett országok Franciaország búzafelvevő piacaira (Afrika egyes országai) tudnak megfelelő exporttámogatással szállítani, kiszorítva onnan a francia exportőröket. A helyzet a magyar búza értékét felfelé, a francia árat lefelé mozdította. A hazai intervenciós és egyéb készletek értékesítése eddig azonban nehézkesen haladt, az árak áprilisban inkább lefelé mozdultak.

A kelet-közép-európai búza termelői árak is stagnálónak tekinthetők az előző hetekben. A bulgár, cseh és kazah búzaár 20-21 ezer forinton változott, a lengyel, észt és litván árak 3 ezer forinttal haladták meg a magyar termény 19. heti termelői árát (3. táblázat).

A takarmánykukorica termelői ára a 19. héten 23 ezer forint felett alakult, az előző év ugyanezen időszakától 18-20 ezer forinttal maradt el (1-2. táblázat).

A Budapesti Árutőzsdén a takarmánykukorica legközelebbi határidőre szóló kötése 23 ezer forint felett változott, mérsékelten növekedett az előző hetekhez viszonyítva.

Az amerikai kukorica jegyzése kissé emelkedve stagnálónak mondható az utóbbi hetekben. A mérsékelt áremelkedés az USA dollár gyengülése és az előrejelzések szerinti szárazabb időjárás hatására várható terméskínálat csökkenés eredménye (6. ábra).

Az argentin kukorica jegyzése továbbra is 15-16 ezer forintos, alacsony árszinten változott az előző hetekben, 3 ezer forinttal elmaradva az amerikai, és 8 ezer forinttal a magyar termény értékétől (6. ábra). Az ibériai félszigetet sújtó szárazság hatására Spanyolország és Portugália kukoricaimport-igénye a közeljövőben tovább erősödhet, amely az USA, Argentína és Magyarország kukoricaexportját növelheti, és a 3 millió tonnás uniós intervenciós készleteket csökkentheti.

A 11-13. táblázat a világ búza, kukorica és árpa vetésterületének, hozamának és termelésének alakulását mutatja be a 2005/2006. gazdasági évre vonatkozólag az USDA becslése alapján. Kiadványunk végén az IGC áprilisi 2005/2006-ra szóló gabonapiaci előrejelzését mutatjuk be. A két termésbecslést összevetve elmondható, hogy kilátások kedvezőek, és az előző évtől kissé elmaradva, de bő termésre számítanak.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 19. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2005. 18. hét	2005. 19. hét	2005. 19. hét/ 2005. 18. hét (%)
Étkezési búza	tonna	1743,45	1207,73	770,64	4105,51	3721,82	90,65
	Ft/t	24926,16	23210,04	21438,31	21404,85	23647,09	110,48
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	-	1452,88	-	1429,32	1452,88	101,65
	Ft/t	-	23773,44	-	21017,15	23773,44	113,11
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

*Származási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 19. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2004. 19. hét	2005. 18. hét	2005. 19. hét	2005. 19. hét/ 2004. 19. hét (%)	2005. 19. hét/ 2005. 18. hét (%)
Étkezési búza	tonna	33,95	4105,51	3721,82	10962,65	90,65
	Ft/t	40000,00	21404,85	23647,09	59,12	110,48
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	5738,38	1429,32	1452,88	25,32	101,65
	Ft/t	42162,60	21017,15	23773,44	56,39	113,11
Takarmányárpa	tonna	919,00	-	-	-	-
	Ft/t	36912,51	-	-	-	-

3. táblázat

AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország	Csehország
			Ft/tonna			
1	28570	30090	23060	24680	23530	24930
2	28830	30550	23220	24930	22730	24480
3	28640	30400	22990	24860	23410	23850
4	28500	_	23020	25190	23336	24050
5	28450	29900	23050	24380	23222	23660
6	28250	29950	22890	25220	23407	23540
7	28260	28250	22920	23810	23597	23390
8	28200	_	22880	24960	23607	22490
9	27930	29550	22750	24840	22652	22690
10	27890	29760	22730	24670	22960	22590
11	28280	29860	23060	25110	22496	21780
12	28450	31530	23210	24940	23130	22250
13	28620	30230	23370	24480	23129	22370
14	28230	31770	23360	24440	22009	22230
15	28100	30540	23250	22390	22935	21640
16	28380	_	23510	23850	22030	21610
17	26600	_	23590	24210	20121	21350
18	26880	_	23860	24170	21490	21800
19	_	_	23710	_	23647	21370

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Oroszország	Bulgária	Litvánia
			Ft/tonna			
1	24770	29040	19170	_	19760	24310
2	25380	29110	19600	_	19880	24810
3	25270	28840	20090	_	20000	25410
4	25320	29510	19650	25600	20330	25390
5	25100	28790	19670	24790	20590	24690
6	25440	29180	20300	_	20770	24900
7	25270	29030	18900	23960	20710	25140
8	25040	29310	19030	22260	20970	25350
9	24590	29440	_	21590	20350	24410
10	24590	29380	_	_	20770	24500
11	24380	28830	18710	21170	20890	24520
12	25860	28360	19360	_	21020	25190
13	26290	28300	19860	_	21040	25950
14	26190	28240	20000		20700	25680
15	_	27860	19850	_	21060	25920
16	_	27150	19550	_	21100	25760
17	_	26690	19900	_	20970	25830
18	_	26660	19150	_	_	26020
19	_	_	20050	_	_	_

Eltérések a standardtól:

Bulgária -hektolitersúly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%

Csehország -hektolitersúly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalo 6%, csírázott szemszázalék 2,5%

Észtország- hektolitersúly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%

Lengyelország -hektolitersúly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%

Magyarország -hektolitersúly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230

Nagy-Brittannia -hektolitersúly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250

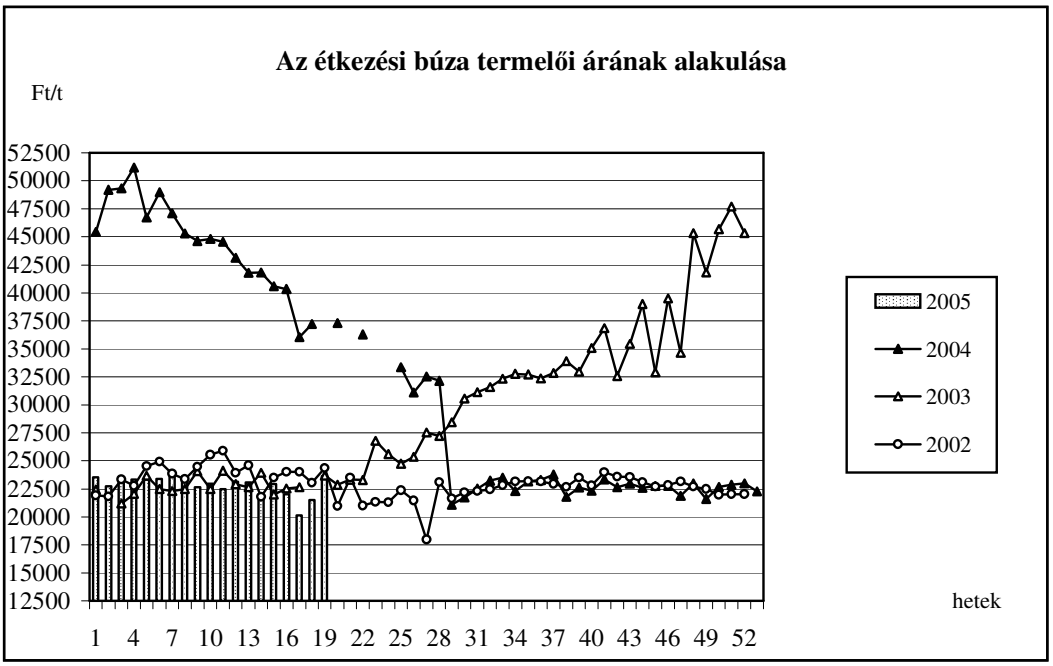
Szlovákia- hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%,

Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%

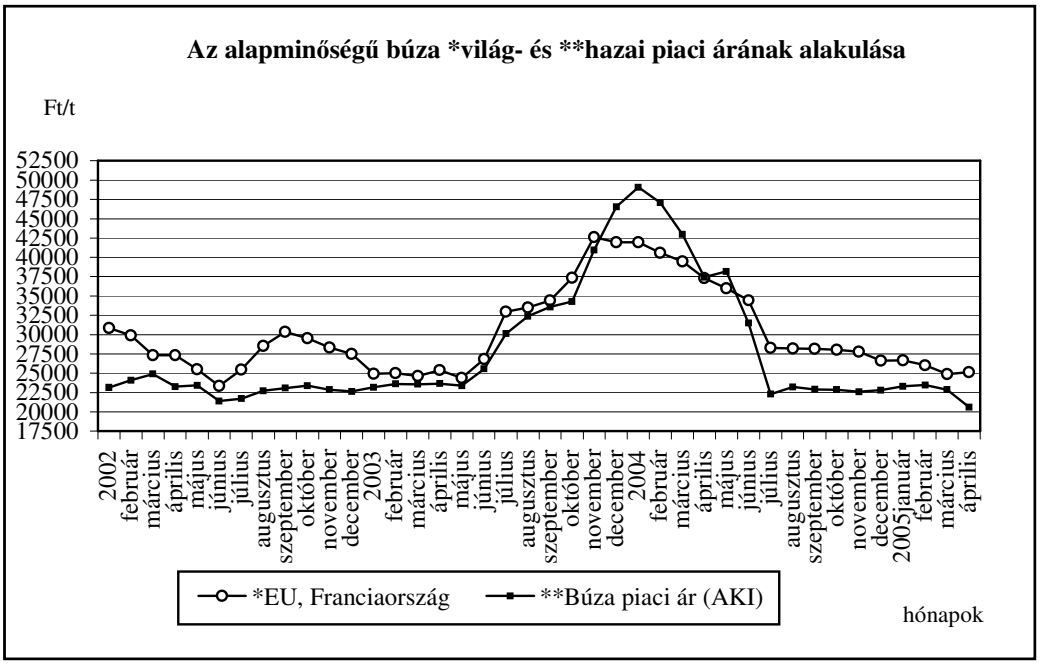
Oroszország- nedvességtartalom max. 15%,

Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssyteme, 2005. 19. hét

1. ábra

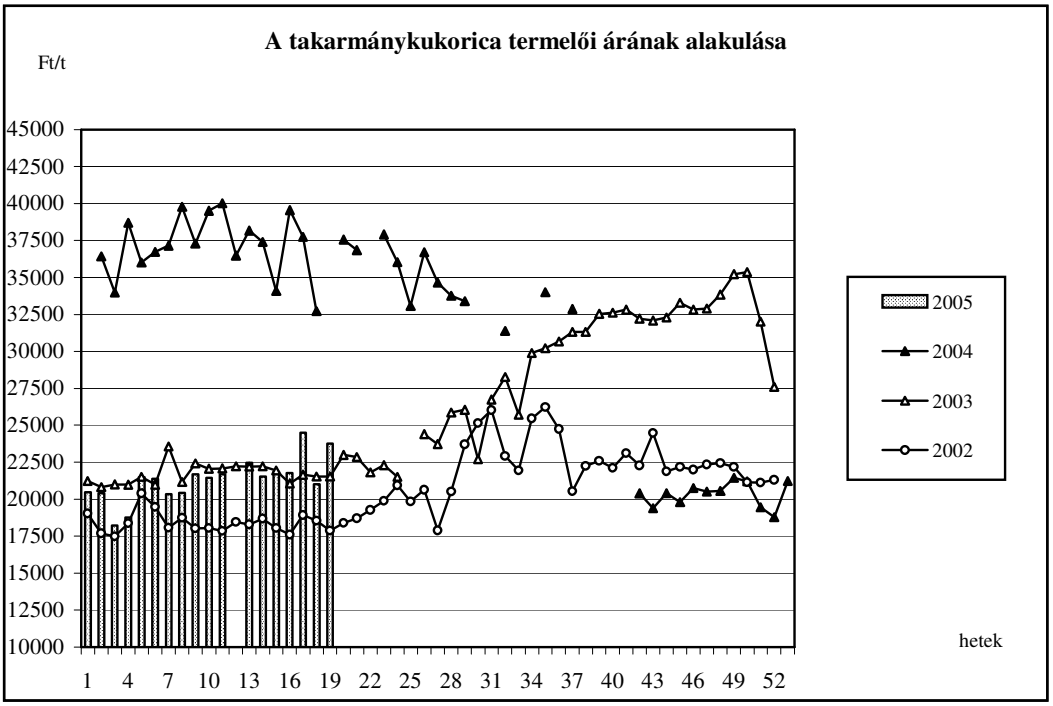

2. ábra

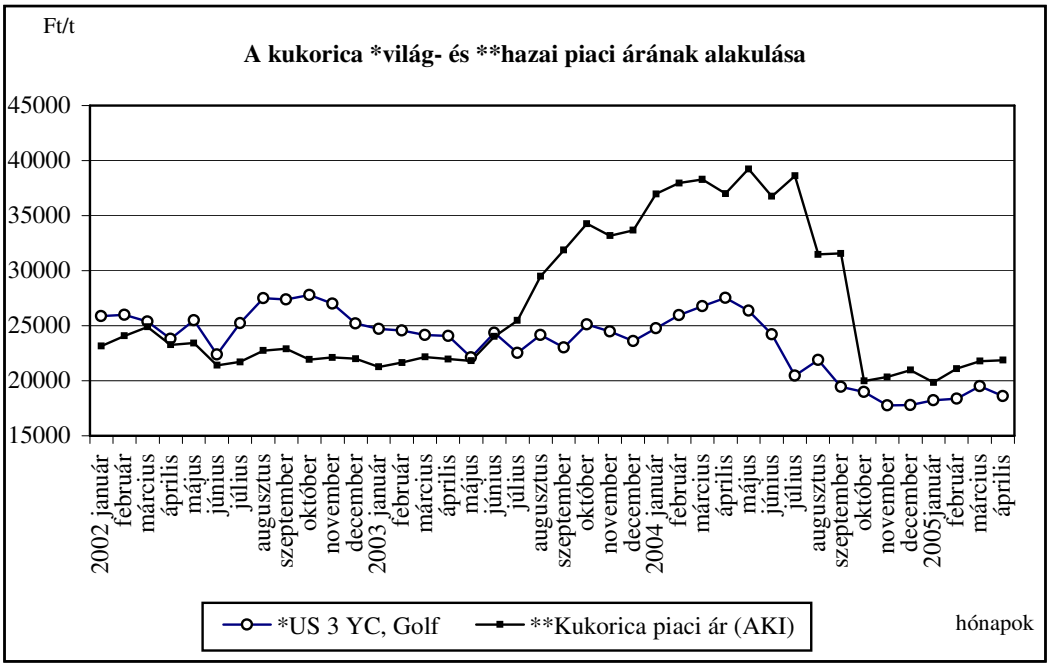

*a világpiaci árnak elfogadott francia alapminőségű búzaár

** termelői ár, AKI

3. ábra

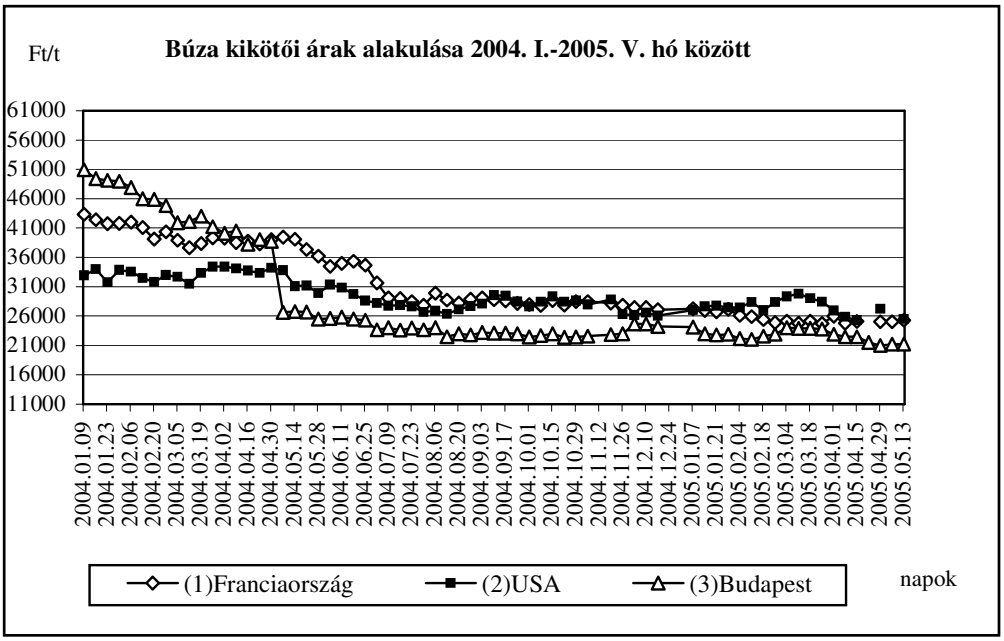

4. ábra

*a világpiaci árnak elfogadott amerikai kukoricaár-US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

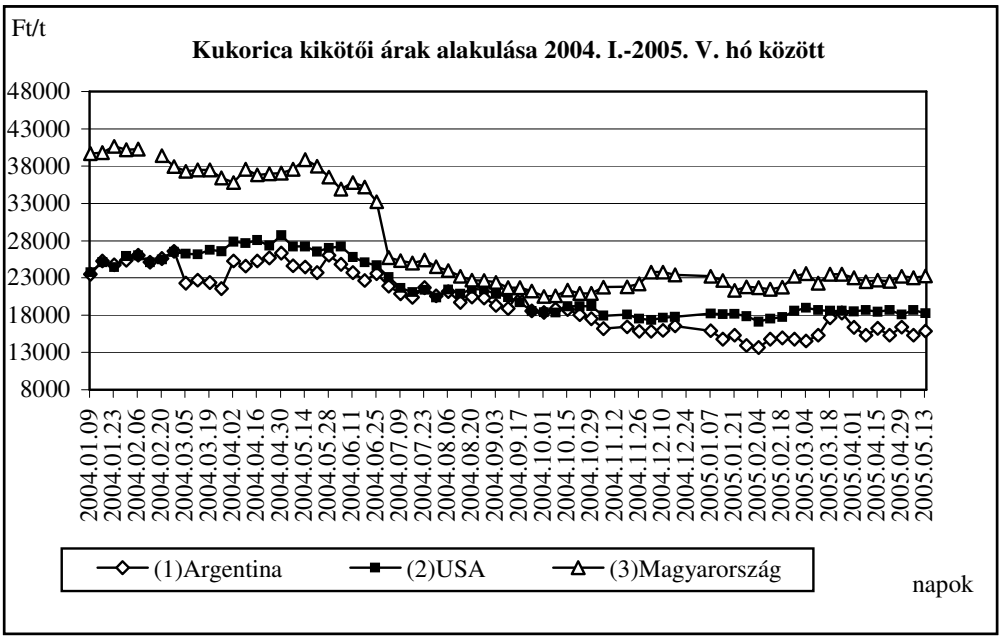
**termelői ár, AKI

5. ábra

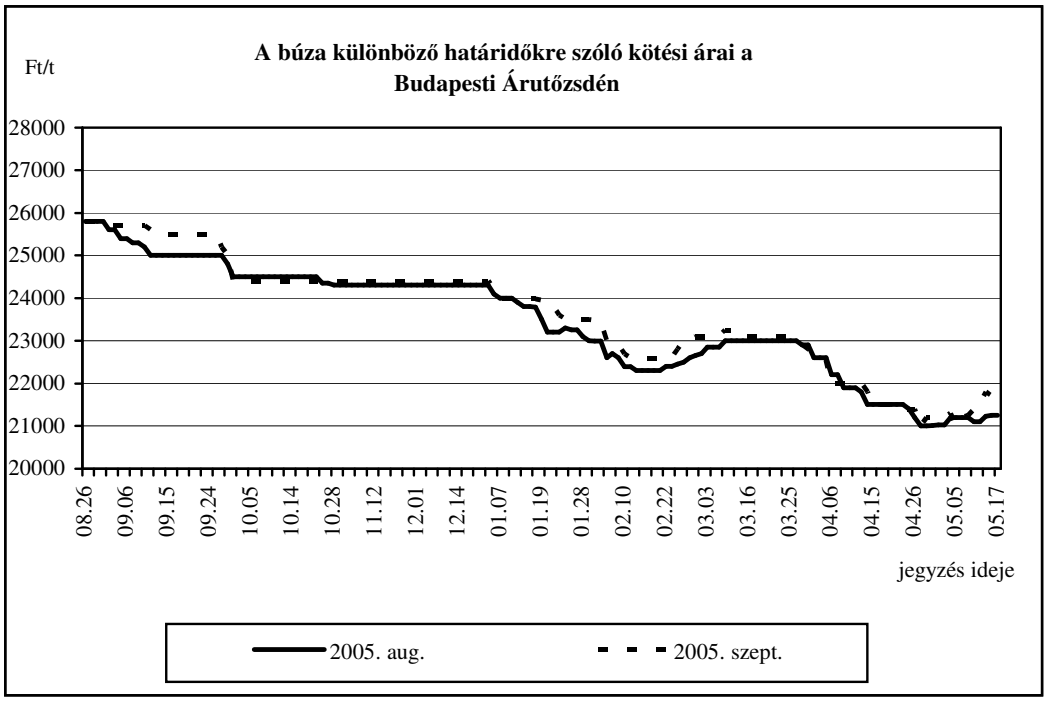

1-fob Rouen
2-fob Gulf-Soft Red Winter No.2
3-fob Csepel-az adott naphoz legközelebbi határidő

6. ábra

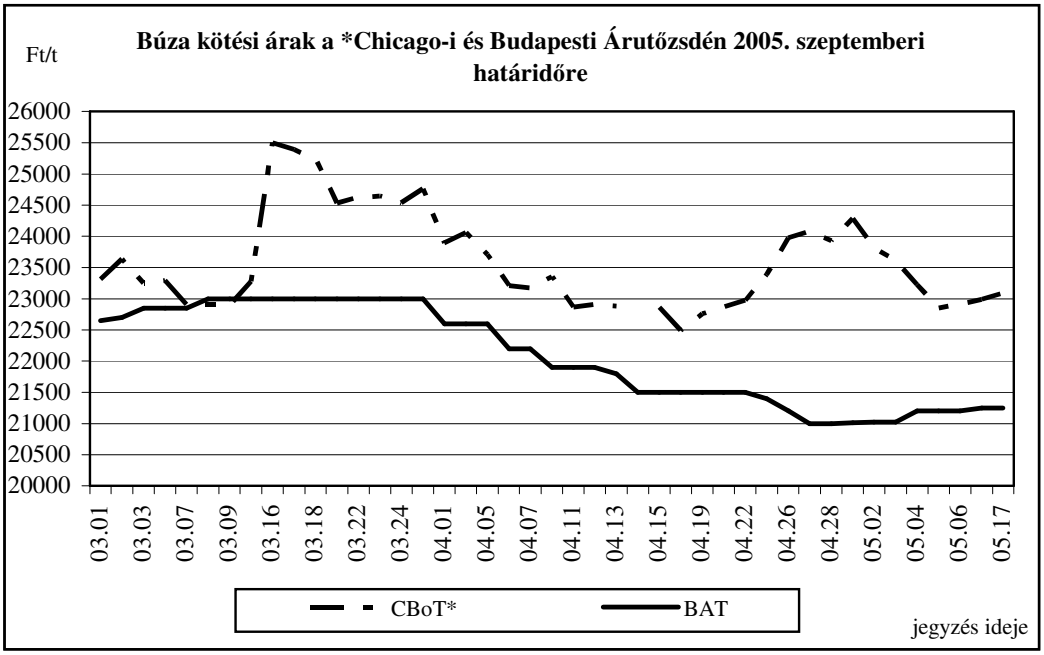

1-fob Up River
2-fob Gulf-No. 3 Yellow Corn
3-fob Csepel-az adott naphoz legközelebbi határidő

7. ábra

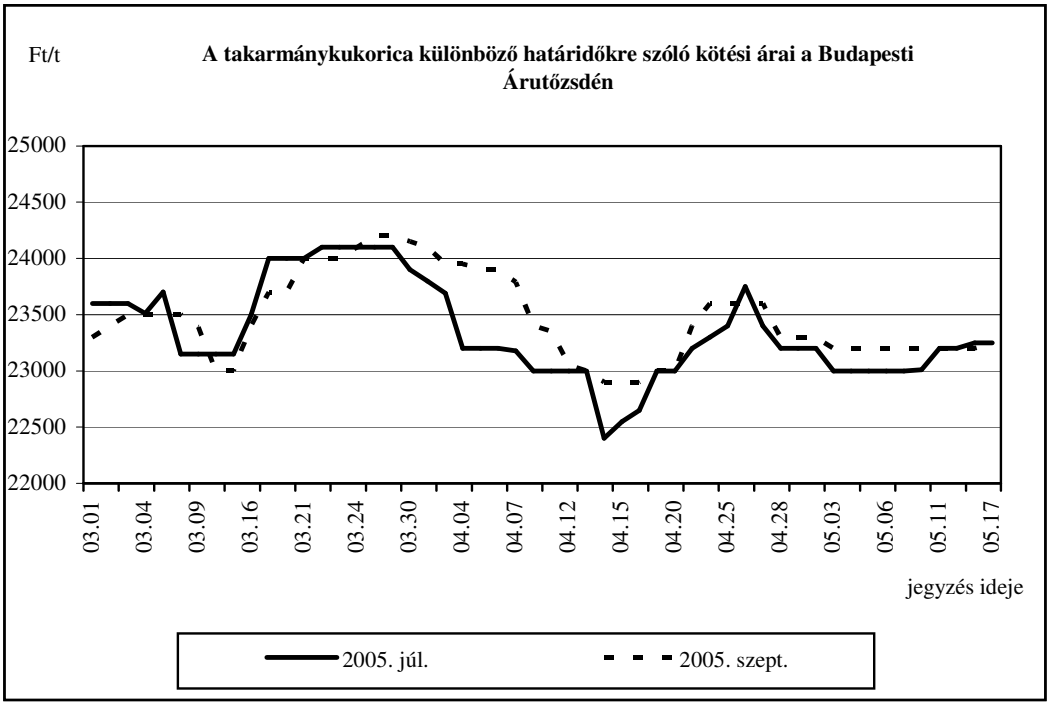

8. ábra

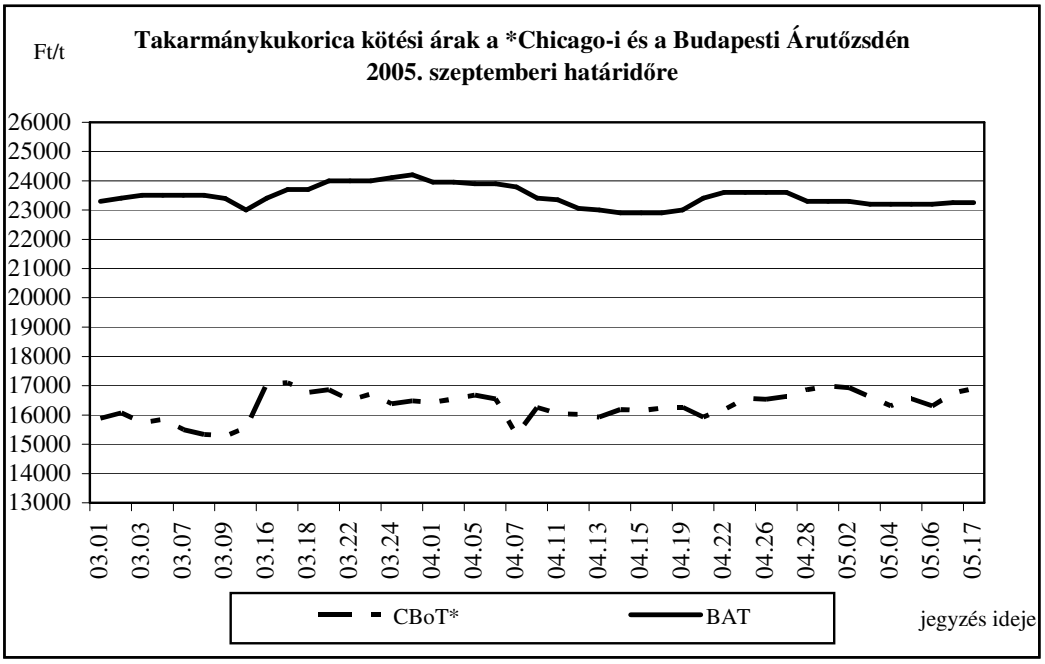

*CBOT-Chicago Board of Trade

9. ábra

10. ábra

*CBOT-Chicago Board of Trade (US 2YC, Golf- USA No. 2 Yellow Corn)

4. táblázat

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRAI A 19. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak - Magyaro.	2004. 19. hét	2005. 18. hét	2005. 19. hét	2005. 19. hét/ 2004. 19. hét (%)	2005. 19. hét/ 2005. 18. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	22,00	442,92	46,95	1183,48	1196,33	511,87	43,25	42,79
	Ft/kg	41,00	40,77	38,01	61,67	39,80	40,52	65,72	101,83
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	385,00	1192,48	122,58	2343,85	2660,36	1700,06	72,53	63,90
	Ft/kg	40,52	40,19	39,65	63,81	40,09	40,25	63,09	100,41
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	137,00	591,31	18,00	1529,75	886,16	746,31	48,78	84,21
	Ft/kg	49,44	43,90	50,33	72,86	48,96	45,17	62,00	92,25
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	65,00	_	_	35,00	_	65,00	185,71	_
	Ft/kg	48,00	_	_	71,36	_	48,00	67,26	_
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	31,50	0,85	4,60	79,45	14,30	36,95	46,51	258,39
	Ft/kg	50,00	57,00	50,26	70,79	49,57	50,19	70,90	101,25
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	4,50	33,71	3,00	199,27	51,65	41,25	20,70	79,86
	Ft/kg	62,00	57,25	55,74	82,17	58,51	57,66	70,18	98,56
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	105,00	349,00	71,36	1152,30	1342,04	525,36	45,59	39,14
	Ft/kg	38,99	38,34	35,93	59,08	37,87	37,83	64,03	99,88
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	289,00	827,37	128,45	1558,48	2218,40	1244,82	79,87	56,11
	Ft/kg	38,39	37,90	38,74	61,32	38,17	38,30	62,45	100,32
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	_	_	_	41,30	50,16	_	_	_
	Ft/kg	_	_	_	66,03	42,67	_	_	_
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	3,20	4,00	_	46,46	82,12	7,20	15,50	8,77
	Ft/kg	51,00	48,35	_	69,42	44,97	49,53	71,35	110,13
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	5,50	22,42	1,00	109,70	83,60	28,92	26,36	34,59
	Ft/kg	62,64	59,36	55,96	82,94	59,08	59,81	72,11	101,23

5. táblázat

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRAI
2005. május 18.

Ft/mennyiségi egység

TERMÉKEK	KISZERELÉS	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Finomliszt BL 55	1kg-os	64	59	54	-	142	69	59	114
Félbarna kenyér	1kg-os	99	129	-	-	169	-	-	150
4 tojásos száraztészta (Gyermelyi nagykocka fodr.)	500g	179	195	242	189	219	219	206	185
Étkezési búzadara AD	1kg-os	107	89	95	70	199	109	99	105
Fehér kenyér									
Duna kenyér	1kg-os	-	-	-	-	169		-	-
Első Pesti Malom Rt.	1kg-os	-	-	-	-	169		-	-
Erzsébet	1kg-os	-	-	-	-	-		-	210
Formakenyér	1kg-os	-	-	-	-	-		-	199
KREISZ alföldi	1kg-os	-	159	-	-	-		-	-
Saját termék	1kg-os	135	-	-	-	-		-	-
Tesco	1kg-os	-	-	-	-	-		-	139
Vécsey Kft.	1kg-os	-	-	-	-	-		189	-
Vita sütő	1kg-os	-	-	-	-	169		-	-

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2005. május 13.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			*CBOT, Chicago* *(őszi, lágy búza)*			*Kansas* **(őszi, kemény búza)			*Minneapolis* ***(tavaszi, kemény búza)			*LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2005 május	103,75	26077	2005 május	114,81	22790	2005 május	121,24	24066	2005 május	118,67	23556	2005 május	66,50	24534
2005 július	106,00	26642	2005 július	118,11	23445	2005 július	113,71	22571	2005 július	117,94	23411	2005 július	67,90	25050
2005 szeptember	104,00	26139	2005 szeptember	121,70	24157	2005 szeptember	116,28	23082	2005 szeptember	120,60	23939	2005 szeptember	66,75	24626
2005 november	106,50	26768	2005 december	124,82	24777	2005 december	119,96	23812	2005 december	124,55	24723	2005 november	68,50	25272
2005 január	108,50	27270	2006 március	128,59	25525	2006 március	123,08	24431	2006 március	128,41	25489	2006 január	70,00	25825
2006 március	109,75	27585	2006 május	128,77	25561							2006 márius	71,40	26342
2006 május	111,25	27962	2006 július	128,95	25597									

*SRW-Soft Red Winter
**HRW-Hard Red Winter
***DNS-Dark Northern Spring
**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade KCBOT-Kansas City Board of Trade MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica **7. táblázat**

MATIF, Párizs			*CBOT, Chicago*		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2005 június	118,75	29847	2005 március	76,87	15259
2005 augusztus	119,25	29972	2005 május	80,12	15904
2005 november	116,75	29344	2005 július	83,37	16549
2006 január	119,75	30098	2005 szeptember	87,30	17329
2006 március	122,00	30663	2005 december	90,55	17974
2006 június	122,75	30852	2006 március	92,22	18306

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Árpa **8. táblázat**

WCE,Winnipeg		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2005 május	107,10	16984
2005 július	112,00	17761
2005 október	118,00	18712
2005 december	120,70	19141

WCE-Winnipeg Commodity Exchange

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

9. táblázat

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRAI

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	**2004. 19. hét**		**2005. 19. hét**		
Franciaország					
Rouen	148	37894	97	24954	május
La Pallice	148	38023	100	25154	május
* Creil	139	35587	100	25212	május
Németország					
Hamburg	150	38459	105	26391	május
Würzburg	156	39869	100	25008	május
Köln	160	40894	109	27270	május
Drezda	147	37689	100	25134	május
Dánia					
Koppenhága	152	38889	_	_	május
Olaszország					
Milánó	185	47432	_	_	május
Bologna	183	46919	_	_	május
Belgium					
Brüsszel	152	38971	107	26893	május
Spanyolország					
***Barcelona	174	44612	138	34685	május
Ausztria					
Bécs	_	_	103	25762	május
Finnország					
Nokia	129	32946	114	28653	május
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	155	39853	99	24840	május
Bordeaux/Bayonne	_	_	107	26976	május
La Pallice	_	_	107	26851	május
Németország					
Hamburg	172	44099	_	_	május
Olaszország					
Bologna	188	48201	_	_	május
Spanyolország					
***Barcelona	174	44612	135	33931	május

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - raktári ár

*** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	*USD/t*	*Ft/t*	*USD/t*	*Ft/t*	*Szállítási hónap*	Kikötő
	2005.05.06.		2005.05.13.			
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	187,81	36187,23	187,58	37234,63	június	*Fob St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	194,20	37418,46	194,80	38667,80	május	*Fob Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	174,50	33622,66	172,30	34201,55	június	*Fob Portland
(4) US No. 2 HRW	150,50	28998,34	143,50	28484,75	május	*Fob US Gulf
(5) Ausztrália ASW	172,10	33428,33	171,10	33963,35	május	*Fob Eastern States
(6) EU, Franciao. alapminőség	130,00	25048,40	127,30	25269,05	május	*Fob Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	_	_	128,50	25507,25	május	*Fob US Gulf
(8) Ukrajna lágy búza	_	_	120,00	23820,00	május	*Fob Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	216,00	41618,88	214,90	42657,65	május	*Fob St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	212,00	40848,16	210,80	41843,80	május	*Fob St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	93,80	18700,28	91,90	18242,15	május	*Fob US Gulf
Argentína	81,30	15290,33	80,00	15880,00	május	*Fob Up River
ÁRPA						
(12) EU , Franciao., takarmány	115,70	22293,08	113,50	22529,75	május	*Fob Rouen
Ukrajna, takarmány	116,00	22350,88	107,50	21338,75	május	*Fob Black Sea
(13) US PNW	128,20	24701,58	133,20	26440,20	május	*Fob PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciao. alapminőség - a világpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágybúza

(8) Ukrajna lágy búza- 12%-os fehérjetartalom-lágybúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU , Franciao., takarmányárpa-a világpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

11. táblázat

A VILÁG BÚZA VETÉSTERÜLETE, HOZAMA,TERMELÉSE

Országok	Vetésterület, millió hektár			Hozam, tonna/hektár			Termelés, millió tonna		
	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*
Világ	209,81	217,29	*218,36*	2,64	2,88	*2,82*	553,92	624,90	*615,21*
USA	21,47	20,23	*20,73*	2,97	2,90	*2,87*	63,81	58,74	*59,46*
Észak és Dél-Amerika									
Kanada	10,47	9,86	*9,90*	2,25	2,62	*2,37*	23,55	25,86	*23,50*
Argentína	5,70	6,10	*6,25*	2,46	2,62	*2,48*	14,00	16,00	*15,50*
Európa									
EU-25	22,05	23,24	*22,75*	4,85	5,88	*5,60*	106,90	136,67	*127,50*
EU-15	17,09	17,91	*17,39*	5,30	6,25	*6,15*	90,62	111,90	*106,94*
Franciaország	4,92	5,23	*5,37*	6,23	7,57	*7,38*	30,64	39,60	*39,60*
Nagy-Britannia	1,84	1,99	*1,98*	7,78	7,78	*8,08*	14,29	15,47	*16,00*
Németország	2,96	3,11	*3,17*	6,50	8,17	*7,87*	19,26	25,43	*24,96*
Lengyelország	2,31	2,31	*2,30*	3,40	4,28	*3,70*	7,86	9,89	*8,50*
Magyarország	1,11	1,15	*1,17*	2,61	5,04	*3,59*	2,90	5,80	*4,20*
Egyéb									
Bulgária	0,75	0,95	*1,00*	2,27	3,79	*3,20*	1,70	3,60	*3,20*
Románia	1,50	1,80	*2,10*	1,33	3,61	*3,00*	2,00	6,50	*6,30*
Oroszország	22,15	24,20	*24,70*	1,54	1,87	*1,82*	34,10	45,30	*45,00*
Ukrajna	2,45	5,90	*6,30*	1,47	2,97	*2,65*	3,60	17,50	*16,70*
Kazahsztán	11,30	11,80	*11,50*	0,97	0,84	*1,00*	11,00	9,95	*11,50*
Ázsia és Óceánia									
Ausztrália	13,02	12,20	*12,00*	2,01	1,76	*1,92*	26,23	21,50	*23,00*
Kína	22,00	21,75	*22,70*	3,93	4,18	*4,10*	86,49	91,00	*93,00*
India	24,86	26,62	*26,30*	2,62	2,71	*2,81*	65,10	72,06	*74,00*
Pakisztán	8,09	8,20	*8,30*	2,37	2,32	*2,53*	19,19	19,00	*21,00*
Törökország	8,60	8,60	*8,60*	1,95	2,09	*1,98*	16,80	18,00	*17,00*
Afrika									
Marokkó	2,99	3,06	*2,70*	1,72	1,81	*1,07*	5,15	5,54	*2,90*

Forrás: USDA, 2005. május

A VILÁG KUKORICA VETÉSTERÜLETE, HOZAMA, TERMELÉSE

12. táblázat

Kukorica Országok	Vetésterület, millió hektár			Hozam, tonna/hektár			Termelés, millió tonna		
	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*
Világ	141,24	143,20	***144,24***	4,42	4,95	***4,67***	623,80	708,23	***674,275***
USA	28,71	29,80	***30,04***	8,93	10,07	***9,29***	256,28	299,92	***279,03***
Észak-és Dél-Amerika									
Kanada	1,23	1,07	***1,13***	7,80	8,24	***7,88***	9,60	8,84	***8,90***
Mexikó	7,69	7,79	***7,55***	2,83	2,83	***2,86***	21,80	22,00	***21,60***
Argentína	2,30	2,70	***2,65***	6,52	7,22	***7,17***	15,00	19,50	***19,00***
Brazilia	12,44	12,00	***13,00***	3,38	3,13	***3,38***	42,00	37,50	***44,00***
Európa									
EU-25	6,04	6,37	***6,11***	6,60	8,38	***7,84***	39,86	53,35	***47,87***
EU-15	4,30	4,47	***4,14***	7,53	9,18	***8,86***	32,38	41,03	***36,65***
Franciaország	1,65	1,77	***1,60***	7,24	9,05	***8,75***	11,98	16,05	***14,00***
Magyarország	1,10	1,20	***1,25***	4,18	6,83	***5,52***	4,60	8,20	***6,90***
Lengyelország	0,36	0,41	***0,43***	5,29	5,69	***6,05***	1,88	2,34	***2,60***
Egyéb országok									
Románia	2,70	3,00	***3,00***	2,60	4,00	***3,00***	7,02	12,00	***9,00***
Oroszország	0,70	0,90	***0,80***	3,00	3,83	***2,50***	2,10	3,45	***2,00***
Ukrajna	2,00	2,30	***2,00***	3,43	3,83	***3,25***	6,85	8,80	***6,50***
Ázsia									
Kína	24,07	24,50	***25,00***	4,81	5,22	***5,08***	115,83	128,00	***127,00***
India	7,42	7,00	***7,40***	1,98	1,94	***1,96***	14,72	13,60	***14,50***
Indopnézia	3,20	3,30	***3,30***	1,98	1,97	***2,00***	6,35	6,50	***6,60***
Afrika									
Dél-Afrika	3,30	3,50	***3,40***	2,94	3,43	***2,79***	9,70	12,00	***9,50***
Marokkó									

Forrás: USDA, 2005. május

AKI

13. táblázat

A VILÁG ÁRPA VETÉSTERÜLETE, HOZAMA, TERMELÉSE

Árpa	Terület, millió hektár			Hozam, tonna/hektár			Termelés, millió tonna		
Országok	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*	2003/2004	2004/2005 becslés	*2005/2006 május előrejelzés*
Világ	59,97	57,48	*56,76*	2,38	2,66	*2,43*	142,55	152,68	***137,678***
USA	1,91	1,63	*1,43*	3,17	3,74	*3,42*	6,06	6,08	*4,90*
Észak- és Dél-Amerika									
Kanada	4,45	4,05	*4,20*	2,77	3,26	*2,98*	12,33	13,19	*12,50*
Európa									
EU-25	13,43	13,06	*12,88*	4,08	4,73	*4,21*	54,77	61,75	*54,26*
EU-15	10,61	10,36	*10,24*	4,40	5,02	*4,50*	46,67	51,97	*46,04*
Egyéb országok									
Oroszország	10,50	10,00	*9,80*	1,71	1,72	*1,73*	18,00	17,20	*17,00*
Ukrajna	4,60	4,50	*4,40*	1,49	2,47	*2,05*	6,85	11,10	*9,00*
Kazahsztán	1,80	1,70	*1,70*	1,17	0,88	*1,12*	2,10	1,50	*1,90*
Románia	0,32	0,40	*0,45*	1,70	3,50	*3,00*	0,54	1,40	*1,35*
Norvégia	0,18	0,18	*0,18*	3,71	3,71	*3,71*	0,65	0,65	*0,65*
Törökország	3,45	3,50	*3,50*	2,00	2,03	*1,94*	6,90	7,10	*6,80*
Ázsia-Óceánia									
Kína	0,95	0,90	*0,85*	3,58	3,61	*3,65*	3,40	3,25	*3,10*
India	0,75	0,76	*0,76*	1,88	1,93	*1,93*	*1,41*	1,46	*1,46*
Ausztrália	4,40	3,80	*3,80*	2,34	1,84	*1,84*	*10,29*	7,00	*7,00*
Afrika									
Algéria	0,78	0,92	*0,65*	1,56	1,43	*1,54*	1,22	1,31	*1,00*

Forrás: USDA, 2005. május

Piaci Körkép

Április végére az amerikai tőzsdére ismét visszatértek a befektetők és a vásárlók, az USA dollár gyengült, és ennek hatására újra emelkedésnek indultak a gabonaárak.

Az EU és Oroszország gabonaárai a nagy készletek miatt alacsony szinten maradtak, az EU-ban további nagy mennyiségek kerültek intervenciós felajánlásra. A jövő évre vonatkozó terméskilátások jónak mondhatóak mindkét térségben. Az USA gabonaárak ingadoztak. A nagy fehérjetartalmú búzák jelenleg erősen tartják az árukat.

A nagy kukoricakészletek nyomást gyakorolnak a világ kukorica áraira. Az USA kevés helyre tudott exportálni, továbbá a vártnál alacsonyabb volt a takarmány és az ethanol felhasználás is. A következő termésre vonatkozó előrejelzések kedvezően alakultak. A hónap végén a spekulatív vásárlások erősítették a piacot.

Az EU-ban az árpaárak, a gyenge belső kereslet hatására estek.

A szójabab piac nyugodtabban alakult áprilisban.

A nemzetközi kereslet a rizs iránt gyenge volt, a thaiföldi rizsárakat erősítette a viszonylag kis készlet. Az USA-ban a rizs értékét a spekulatív vásárlások tartották a felszínen.

Az óceánon a száraz zsákos szállítás aránya három hónap után újra elérte a legalacsonyabb szintet, mivel alacsony volt az ázsiai kereslet, beleértve Kína fém keresletét is.

Búza

A **világ búzatermelése** a májusi előrejelzés szerint 2005-ben 602 millió tonna lehet, valamivel kevesebb, mint az előző évi rekord méretű, 624 millió tonnás rekordtermés. A növények állapota általában jó, mindenütt kedvezőek a növekedési és a vetési munkákhoz a feltételek. Kanada tavaszi búza vetésterülete a vártnál kisebb lehet, míg Marokkóból is csökkenést jelentettek a terméssel kapcsolatban.

A **világ búzafogyasztása** várhatóan 6 millió tonnával lehet kevesebb a tavalyi rekordhoz képest. Elsősorban Európában és Észak-Amerikában csökkentették a takarmányfogyasztást. Az élelmiszercélú búza fogyasztása is csökkenhet 2005/2006-ban, főleg Kínában és Indiában.

A **legnagyobb exportáló országok búzakészlete** 52 millió tonna lehet, ami továbbra is meghaladja az előző évit, bár az előrejelzések már valamivel alacsonyabb értékre utalnak. A **világ búzakészlete** 2005/2006-ban visszaeshet.

2005/2006-ban a márciusi becslés szerint a **búza és búzaliszt világkereskedelme** 5 millió tonnával emelkedhet. Többet fog importálni Dél-Amerika, Közel-Kelet és Észak-Afrika. Kína szignifikáns vásárló marad, előreláthatólag a teljes szállított mennyiség 7 millió tonna lehet, ami megegyezik a 2004/2005-re becsült értékkel. A **világ búzakereskedelme** az áprilisi előrejelzés szerint 6,5 millió tonna lehet. Észak-Afrika, Marokkó várhatóan ebben az évben több durumbúzát vásárol.

Kukorica

A kukorica vetésterülete várhatóan alig lesz kisebb, mint 2004-ben. A vetésterület nagyságából következően 660 millió tonnára becsülik a **világ kukoricatermelését** (ez 48 millió ton-

nával kevesebb, amit a hosszú évek óta megszokott átlaghozamra alapoznak). Az USA és Kína kukoricatermése 2004-ben várhatóan csökkenhet.

A **világ kukoricafogyasztásának** csökkenése várható az USA-ban és az EU-ban. A takarmány iránti kereslet történelmileg magas szinten marad. A 2005/2006-os kereslet csökkenését részben helyettesíteni fogja más ipari felhasználás is, különösen az USA ethanol előállítása.

A **világ kukorica fogyasztása** várhatóan 665 millió tonna, ami 2004/2005-höz képest 5 millió tonnával kevesebb.

A **világ kukorica zárókészlete** a legnagyobb exportáló országokban 2005/2006 végén várhatóan hasonlóan alakul a múlt évihez képest, bár elképzelhető egy csökkenés a múlt év növekedése után. Ez olyan országokban lehetséges, ahol a takarmányfogyasztás növekedése várható, így a jelenleg nettó importőr Brazíliában.

Árpa

Kisebb, de az átlagot így is meghaladó termést jeleztek előre **a világ árpatermelésére** vonatkozólag. A termelés várhatóan 145 millió tonnára csökkenhet az elmúlt évi 152 millió tonnához képest. A legnagyobb visszaesés az EU-ban várható.

A **világ árpafogyasztása** erős marad, a takarmányfogyasztásban ugyan enyhe visszaesésére lehet számítani, különösen Szaud-Arábiában. Az ipari felhasználás erőteljesen növekedhet. Kínában erős a kereslet a sör iránt, amely a sörágazat bővüléséhez vezethet.

A világ árpa átmenőkészlete enyhén változhat. Néhány helyről a kereskedelem emelkedését jelezték, mint a takarmány és a maláta árpa esetében. A **világ árpakereskedelme** 2005/2006-ban 16 millió tonna lehet, 0,5 millió tonnával haladhatja meg a 2004/2005-ben becsült értéket.

IGC, 2005. április 27.-kivonat
Fordítás: Keresztessyné Mohr Katalin

millió tonna		IGC			
		2002/2003	**2003/2004**	**2004/2005**	***2005/2006***
		gazdasági év			***2005.04.27***
Búza	Termelés	566	555	624	**602**
	Kereskedelem	105	102	103	**108**
	Fogyasztás	600	594	611	**605**
	Zárókészlet	164	124	137	**133**
Egyéb gabonák	Termelés	882	913	1011	**954**
	Kereskedelem	105	105	101	**104**
	Fogyasztás	908	943	968	**961**
	Zárókészlet	166	135	178	**171**
Világ összes	Termelés	1448	1468	1472	**1556**
	Kereskedelem	210	207	213	**212**
	Fogyasztás	1508	1537	1491	**1566**
	Zárókészlet	330	259	323	**304**

Forrás: IGC-International Grains Council, 2004. április 27.

Napraforgó piaci jelentés

Elemzés

Az elmúlt hónap nemzetközi viszonylatban eseménytelenül telt el: sem árnövekedést, sem árcsökkenést okozó tényezők nem nyertek teret a tőzsdéken. Nem alakult ki semmilyen világos ártendencia sem az amerikai, sem az európai és ázsiai piacon. A chicagoi tőzsdén forintban mutatkozó enyhe áremelkedés pedig csupán a dollár erősödésének volt köszönhető (3-5. ábra). A következő hetek-hónapok ármozgásait pedig már egyértelműen az északi félteke olajos magvakból várható termés-eredményei befolyásolják. A másik főtendencia várhatóan a nagyon erős kereslet lesz, ami egyrészt az ázsiai és kelet-európai fogyasztás gyors növekedéséből, másrészt az uniós biodízelprogramból adódik.

Az európai piacon a stagnálásnak nagyobb hírértéke van (2. ábra), hiszen év eleje óta csak akkor nem estek az árak, ha a tengerentúlon jelentős áremelkedést könyvelhetett el a tőzsde. Ez valószínűleg annak köszönhető, hogy a COCERAL előrejelzése szerint az unió teljes olajosmag-termése 1,8 millió tonnával lesz kevesebb a tavalyi évhez képest (tavaly 20,1 millió tonna volt a termés), így ha marad a jelenlegi feldolgozási ütem, lesz piaca a raktárakban pihenő 1,5 millió tonna ótermésű repcének (4-6. táblázat).

Az európai trend jól látszik a nagyobb országok mag és olaj felvásárlási árain (2-3. táblázat, 6. ábra), itt inkább áremelkedést és stagnálást lehet megfigyelni, de semmi esetre sem árcsökkenést.

A magyar piacon úgy a tőzsdén, mint a felvásárlási árakban inkább a csökkenés volt jellemző. Ez azonban inkább csak korrekció volt, mintsem trend. A BÁT napraforgójegyzése tartotta, a repce pedig hatalmas zuhanás után stabilizálta szintjét (1. ábra). A felvásárlások szintje igen alacsonyan alakult napraforgóból, ennek köszönhetőek az igen alacsony árak, valamint annak, hogy a takarmánycélú olajgyártáshoz felvásárolt magtételek a kis felvásárlási mennyiség miatt nagyobb súlyt kaptak (1-2. táblázat).

A magyar nyers napraforgóolaj az egyik legolcsóbbá vált a régióban, ami kétségkívül újdonságnak számít, bár a tételek nem túl nagyok (3. táblázat).

Az idei napraforgó és repcetermés kilátásairól enyhén pesszimista becsléseket adott a COCERAL (4-6. táblázat), ennél becslésünk szerint több fog teremni repcénél 40-60 ezer, napraforgónál 100-150 ezer tonnával. A szójatermés várhatóan hasonló nagyságú lesz, mint a COCERAL becslésében.

Hírösszefoglaló

A Bunge Rt. szerint komoly jövője van az olajosnövényeknek Magyarországon. A hazai gyáregység vezérigazgatója szerint a növényolajoknak biztos piaca van az unióban, az ebből következő felvásárlási árak, a kiváló hozamok és a hazai mag nagy olajtartalma (45%-szemben a román és ukrán mag 40-42%-os értékével) a termelők számára is nyereségessé teszi a termelést. A repcével hasonló a helyzet, sőt a hazai biodízelprogram esetleges beindulása esetén minimum 250, de akár 400 ezer tonna repcére van szükség a gazdaságos üzemeltetés érdekében.
(MMG 2005. 05.11)

Miközben az USA-ban kissé csökkent a szója vetésterülete, jelentősen nő az egyéb olajosnövények vetése. Napraforgóból 47%-kal, repcéből 21%-kal növelték a vetésterületüket a farmerek.

Ennek fő oka az, hogy a tavalyi gyenge napraforgótermés miatt hiány alakult ki az Egyesült Államok piacán, és január óta 700 dollárról 1000 dollárra nőtt a napraforgóolaj ára, rendkívüli nyereséggel kecsegtetve a termelőket is, különösen az egyéb termékekkel szemben.

Az EU biodízelprogramja komoly keresletet támaszthat a repcének, ennek hatásaként azonban a repcét kiváltandó más növényolajok kerülhetnek az unió polgárainak asztalára. Az unió pálmaolajimportja a 2004/05-ös gazdasági évben 1 millió tonnával haladja meg a tavalyi évet, és eléri a 4,3 millió tonnát.
(USDA Oil Crops Outlook, 2005. 04.11)

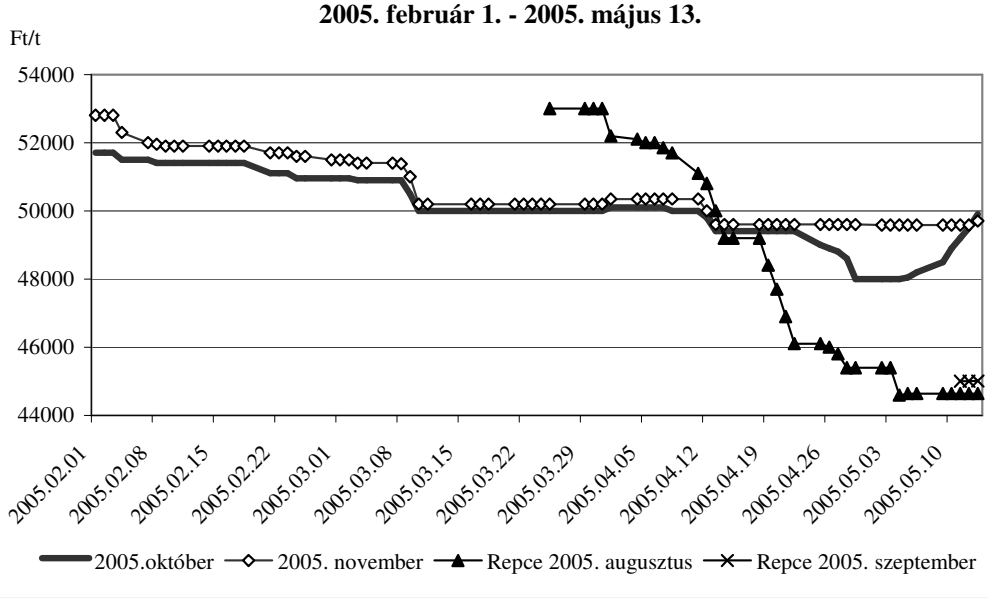
Az EU biodízel-kapacitása 2006 közepére akár a 4 mio tonnát is elérheti, ez elsősorban az állami támogatásnak köszönhető. 2004-ben 1,85 mio tonna biodízelt gyártottak, 2,25 mio tonnás kapacitással.
(HGCA 2005.04.25)

Spanyolországban 58 éve nem volt akkora szárasság, mint az elmúlt 5 hónapban. Ez az összes mezőgazdasági terményre kihat, így az olívára és a napraforgóra is. Valószínűsíthető, hogy a napraforgótermés az elmúlt 6 év leggyengébbike lesz.
(OIL WORLD 2005.05.10)

Jelentősen, mintegy 24%-kal nőtt 2004 októbere óta az USA kukoricacsíraolaj exportára, köszönhetően a növekvő keresletnek. Ennek egyik oka, hogy a mediterrán országok ezzel váltják ki a hiányzó napraforgóolajat, másrész az USA-ban is nő a kereslet, mivel 2006-tól fel kell tüntetni a zsírsavösszetételt a termékeken, ezért megkezdődött a hidrogénezett szójaolaj helyettesítése a kukoricacsíraolajjal.
(OIL WORLD 2005.05.13)

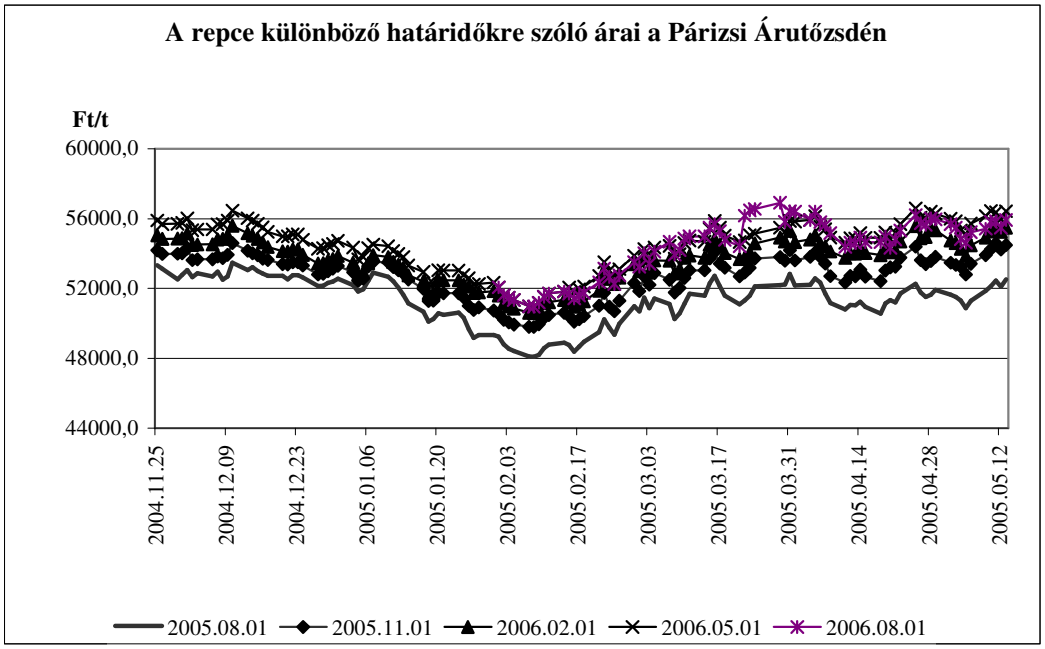
1. ábra

A repce- és napraforgómag különböző határidőkre szóló kötési árai a Budapesti Árutőzsdén
2005. február 1. - 2005. május 13.

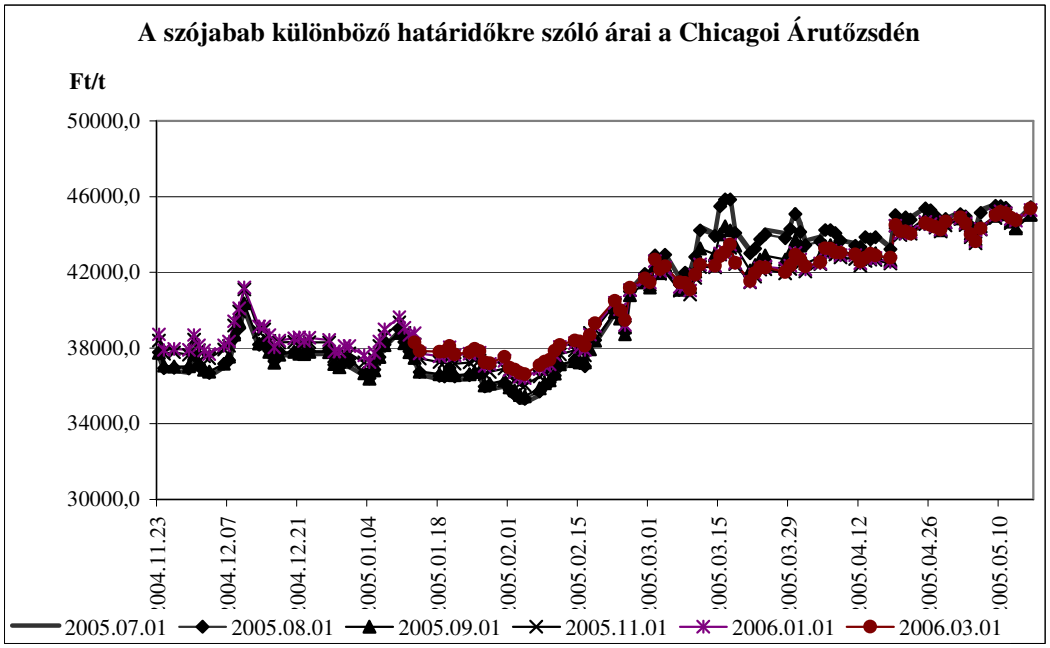

Forrás: BÁT határidős gabonapiac - napi statisztika

2. ábra

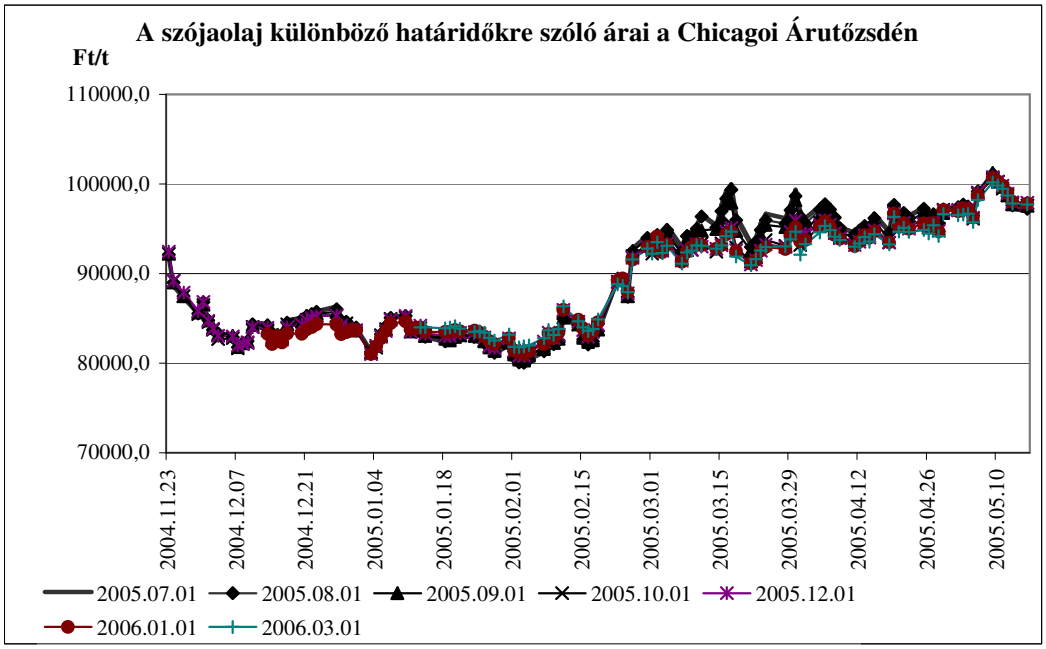

Forrás: MATIF határidős gabonapiac - napi statisztika

3. ábra

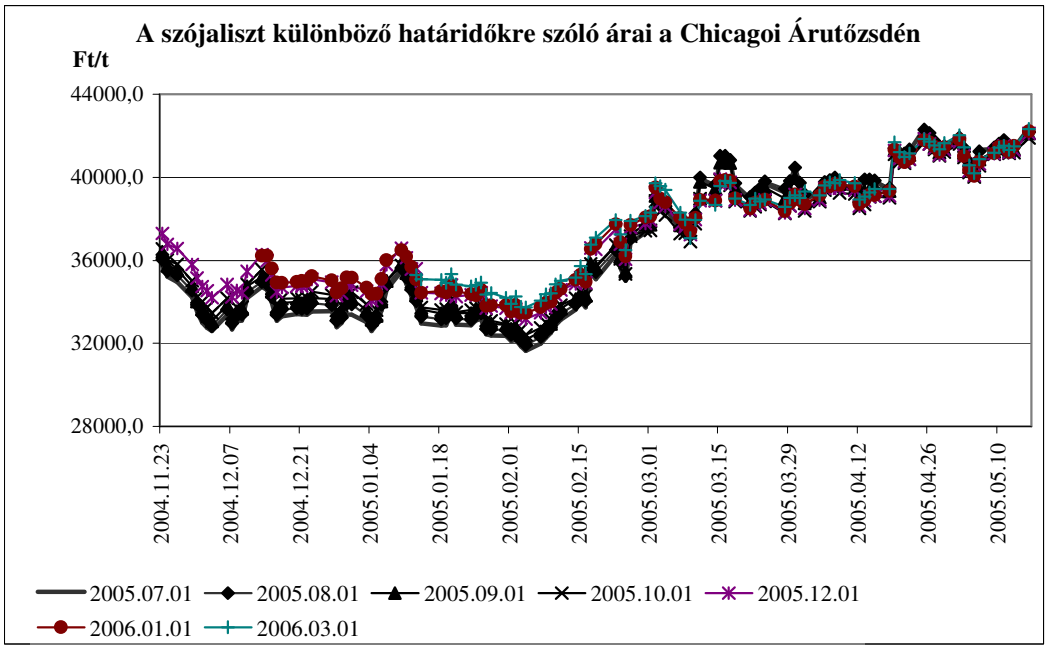

Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

4. ábra

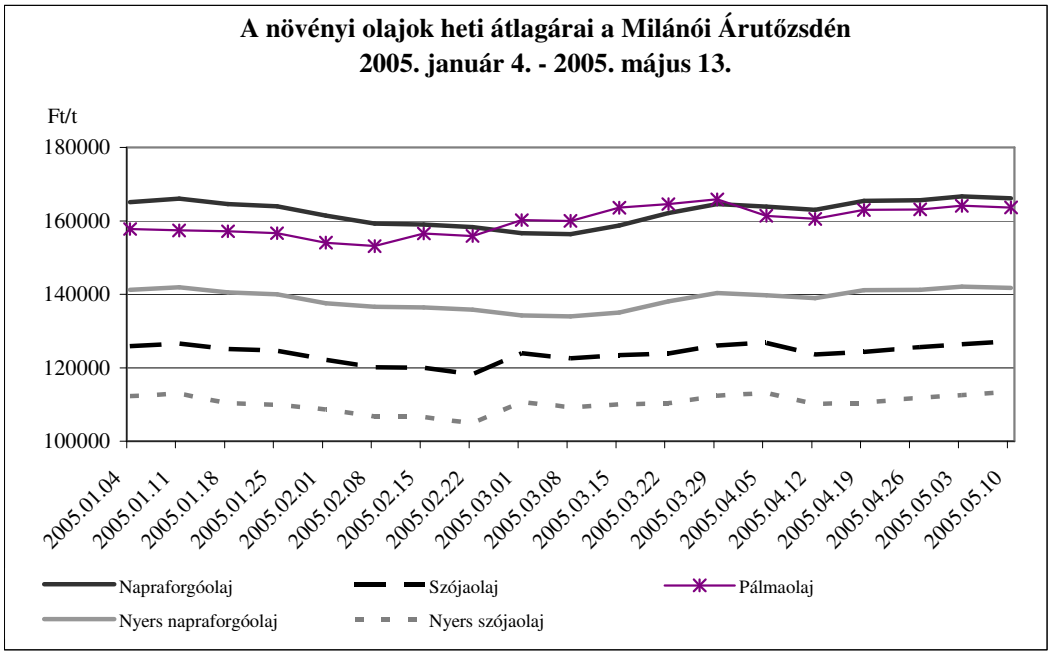

Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

5. ábra

Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

6. ábra

Forrás: Borsa di Milano - heti statisztika

1. táblázat

A NAPRAFORGÓMAG TERMELŐI, VALAMINT A NAPRAFORGÓ OLAJ ÉS -DARA FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA

Megnevezés		*2004. 19. hét*	*2005. 18. hét*	*2005. 19. hét*	*2005.19.hét/ 2004.19.hét %*	*2005.19.hét/ 2005.18.hét (%)*
Ipari Napraforgómag	tonna	179	728	180	100,8	24,7
	Ft/t	56 940	52 867	47 105	82,7	89,1
Ömlesztett napraforgóolaj	tonna	57	89	100	176,2	112,6
	Ft/t	139 389	126 565	119 660	85,8	71,0
Napraforgódara	tonna	3 230	3 123	3 702	114,6	118,5
	Ft/t	34 833	23 472	23 091	66,3	98,4

Forrás: AKI

2. táblázat

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

Ország		*Hollandia*	*Francia-ország*	*Német-ország*	*Ausztria*	*Ukrajna*	*Magyar-ország*
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti exportár	Heti értékesítési ár
Napraforgó-mag	2005.04.15	61 818	58 331	-	49 805	51 002	52615*
	2005.04.29	63 165	57 783	52 462	50 639	51 638	43839*
	2005.05.13	**64 846**	**57 808**	**52 679**	**52 060**	**52 603**	**47105***
Napraforgó-dara	2005.04.15	22 464	27 571	20 667	25 210	22 133	22 626
	2005.04.29	22 777	28 172	20 485	25 632	22 409	22 921
	2005.05.13	**22 683**	**26 089**	**20 570**	**25 716**	**23 026**	**23 091**
Repcemag	2005.04.15	48 465	48 366	49 577	46 116	40 224	-
	2005.04.29	50 027	49 319	51 963	46 888	42 479	-
	2005.05.13	**51 273**	**49 439**	**50 421**	**45 787**	**43 273**	**-**
Repcedara	2005.04.15	30 909	32 837	23 435	25 210	-	-
	2005.04.29	29 056	31 583	23 670	25 632	-	-
	2005.05.13	**25 134**	**28 100**	**22 639**	**25 716**	**-**	**-**

Forrás: AKI, ZMP, MDPB, BLPW, DARSS
* Termelői ár

AKI

3. táblázat

NYERS NÖVÉNYOLAJÁRAK (FONTOSABB EXPORTŐR ÉS IMPORTŐR ÁLLAMOK)

Ország		*Hollandia*	*Német-ország*	*Olasz-ország*	*Egyesült Államok*	*Ukrajna*	*Magyar-ország*
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt nagykereskedelmi ár	Prompt nagykereskedelmi ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti exportár	Heti értékesítési ár
Napraforgó-olaj	2005.04.15	134 268	-	139 013	-	124 714	131 667
	2005.04.29	135 274	-	141 290	-	125 685	124 882
	2005.05.13	**136 980**	**-**	**141 730**	**-**	**128 033**	**119 660**
Repceolaj	2005.04.15	120 668	118 690	-	-	-	-
	2005.04.29	126 330	125 067	-	-	-	-
	2005.05.13	**124 413**	**125 670**	**-**	**-**	**-**	**-**
Szójaolaj	2005.04.15	103 359	104 101	110 103	94 322	-	-
	2005.04.29	106 117	106 623	111 906	95 887	-	-
	2005.05.13	**105 563**	**106 820**	**113 510**	**99 352**	**-**	**-**

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS

4. táblázat

A jelentősebb* napraforgótermeléssel rendelkező európai országok terméselőrejelzése 2005-re**

	Terület	2005/2004	Hozam	2005/2004	Termés	2005/2004
	1000 ha	Százalék	100 kg/ha	Százalék	1000 t	Százalék
Ausztria	30,0	100,0	26,0	98,5	78,0	100,0
Franciaország	645,0	104,7	23,5	99,2	1516,0	103,8
Németország	32,0	100,0	22,0	90,9	70,0	90,9
Görögország	15,0	100,0	17,0	85,0	26,0	86,7
Olaszország	120,0	157,9	16,0	87,0	192,0	137,1
Portugália	80,0	222,2	8,5	151,8	68,0	340,0
Spanyolország	750,0	96,2	9,6	89,7	721,0	86,3
EU 15	1672,0	105,5	16,0	95,9	2671,0	101,2
Csehország	35,0	106,1	21,5	98,2	75,0	104,2
Magyarország	517,0	107,9	19,7	77,3	1019,0	83,5
Szlovákia	92,0	102,2	22,0	92,1	202,0	94,0
EU 10	612,0	101,7	21,2	84,6	1296,0	86,0
EU 25	2284,0	104,4	17,4	91,6	3967,0	95,7
Románia	1010,0	101,4	10,8	98,2	1091,0	99,5
Bulgária	480,0	97,0	12,4	98,4	595,0	95,4
Szerbia	198,0	101,0	17,0	97,1	337,0	98,3
Horvátország	29,0	96,7	16,0	95,8	46,0	92,0
Macedonia	10,0	100,0	11,0	100,0	11,0	100,0
Balkániak	1727,0	100,0	12,0	97,9	2080,0	97,9
31 európai ország	4011,0	102,5	15,1	94,1	6047,0	96,4

Forrás: COCERAL

* A termés nagyobb, mint 10 ezer tonna.

** Kivéve FÁK államai.

5. táblázat

A jelentősebb* repcetermeléssel rendelkező európai országok terméselőrejelzése 2005-re**

	Terület	2005/2004	Hozam	2005/2004	Termés	2005/2004
	1000 ha	Százalék	100 kg/ha	Százalék	1000 t	Százalék
Ausztria	42,0	135,5	28,0	73,7	118,0	100,9
Belgium/Luxemburg	10,0	111,1	40,0	117,6	40,0	129,0
Dánia	105,0	85,4	33,0	85,5	347,0	73,1
Finnország	70,0	87,5	15,0	157,9	105,0	138,2
Franciaország	1152,0	103,1	32,0	90,4	3686,0	93,2
Németország	1328,0	103,8	33,9	82,5	4502,0	85,6
Svédország	90,0	107,1	24,4	88,4	220,0	94,4
Egyesült Királyság	570,0	102,2	32,1	111,5	1830,0	113,9
EU 15	3378,0	102,3	32,2	90,2	10866,0	92,3
Csehország	290,0	112,0	27,5	76,0	798,0	85,1
Észtország	42,0	105,0	21,0	102,4	88,0	107,3
Magyarország	125,0	116,8	16,5	60,2	206,0	70,3
Lettország	38,0	108,6	17,0	85,0	65,0	92,9
Litvánia	75,0	104,2	19,0	80,9	143,0	84,6
Lengyelország	548,0	101,9	22,9	76,8	1255,0	78,3
Szlovákia	110,0	106,8	23,5	91,4	259,0	97,7
EU 10	1228,0	106,4	22,9	77,3	2814,0	82,3
EU 25	4606,0	103,4	29,7	87,1	13680,0	90,0
Románia	87,0	181,3	15,5	73,8	135,0	133,7
Bulgária	12,0	100,0	12,0	85,7	14,0	82,4
Horvátország	18,0	120,0	12,0	109,1	22,0	129,4
Balkániak	117,0	156,0	14,6	81,2	171,0	126,7
31 európai ország	4723,0	104,3	29,3	86,7	13851,0	90,4

Forrás: COCERAL
* A termés nagyobb, mint 10 ezer tonna.
** Kivéve FÁK államai.

6. táblázat

A jelentősebb* szójababtermeléssel rendelkező európai országok terméselőrejelzése 2005-re**

	Terület	2005/2004	Hozam	2005/2004	Termés	2005/2004
	1000 ha	Százalék	100 kg/ha	Százalék	1000 t	Százalék
Ausztria	18,0	105,9	25,0	95,8	45,0	100,0
Franciaország	57,0	95,0	25,0	98,4	143,0	94,1
Olaszország	135,0	96,4	29,0	90,6	392,0	87,5
EU 15	214,0	96,8	27,5	93,0	588,0	90,0
Magyarország	30,0	111,1	22,0	88,0	66,0	97,1
Szlovákia	14,0	107,7	11,5	95,8	16,0	100,0
EU 10	48,0	111,6	18,3	88,6	88,0	98,9
EU 25	262,0	99,2	25,8	91,8	676,0	91,1
Románia	118,0	96,7	21,0	91,3	248,0	88,3
Szerbia	142,0	97,9	20,0	100,0	284,0	97,9
Horvátország	60,0	109,1	21,0	95,5	126,0	104,1
Balkániak	324,0	99,4	20,6	95,7	666,0	95,1
31 európai ország	586,0	99,3	22,9	93,7	1342,0	93,1

Forrás: COCERAL
* A termés nagyobb, mint 10 ezer tonna.
** Kivéve FÁK államai.